

se glasi: „Confidite, ego vici mundum! Ich bin die Auf-
erstehung und das Leben, wer an mich glaubt, der wird leben,
ob er gleich stirbt, und der da lebt und glaubt an mich, der
wird nimmer sterben. Hier liegt begraben der Edl und Ehren-
veste Herr Joh. Bapt. Valvasor zum Thurn am Hart und
Pfandinhaber der Herrschaft Tyffer der gestorben ist am 2. Tag
November des 1581 Jahr und seine Frau Emerantia die eine
geborne Rislin und gestorben ist am 19 Tag Januarii des
1572 Jahres der sell. Gott genedig und barmherzig sein Wille
Amen.“

Naposled naj še omenim, da tudi na nekdanjem
pokopališči mestne fare Mariborske počiva en Val-
vazor, namreč baron Karol Valvazor, ki je po
Mariborskem mrtvaškem spisku ondi leta 1761. umrl,
57 let star.

V opatiji Št. Lambrehta 11. julija 1877.

Podobi Andreja in Herberta Turjaškega.

Popisal Jero Orbinov.

Sin Ivana Herberta Turjaškega (Auersperg) Jurij
Žiga Turjaški, rojen 1678., je kupil leta 1730. grad
„Kirchberg am Wald“ na gornjem Štajarskem.

Misliti se sme, da je on podobi, o katerih doli go-
vorim, shranil v gradu Kirchberg.

Leta 1795. je grof Žiga Turjaški grad Kirchberg
prodal Jožefu Neugebauru z vsem pohišjem.

Ko je jel Kirchberg propadati (pod katerim po-
sestnikom — mi ni znano), kupil je grof Wurmbbrand,
sorodnik rodbine Turjaške in posestnik grada, ki mu
je zgornja Radgona ime, na slovenskem Štajarskem
od posestnika grada Kirchberg kacic 30 podob rod-
bine Turjaške. Med temi podobami ste bili tudi dve
dveh slavni mož, katerih imena se blišče v zgodovini
slovenski — podoba namreč grofa Andreja Turja-
škega z napisom: „*Andre von Auersperg, General-Obr-
ster zu Karlstadt, hat am 22. Juni, am Fest St. Achazi
1593 bei Sissek auf den windischen Grenzen mit 4000
Christen 20.000 Türken angegriffen, darunter 18.000
samt dem Hassan Pascha von Bosnien durch Gottes
gnädigen Beistand im freien Felde aufs Haupt geschla-
gen und erlegt, von der Christen Seite aber nicht über
50 umkommen.*“

Druga podoba Herberta Turjaškega z napi-
som: „*Herbert Lieutenant der croatischen Grenze in letno
štev. 1572.*“

Leta 1854. bili ste še ti podobi očedeni in presli-
kani v gradu zgornja Radgona.

Ali ste še sedaj tam, mi ni znano; zanimivo bi pa
bilo, to pozvedeti za gotovo. Lahko bi nam vstregel
kak Radgonsk rodoljub, ako bi se potrudil v zgornjo
Radgono in nam o tem poročal.

Zabavno berilo.

Angora.

Zgodovinski-romantičen obraz.

2.

(Dalje.)

„Vražji blazen!“ — hudoval se je Kazančić du-
ševno, ker se je bilo tako zasuknilo to — „skazil nam
bode to vrlo vstajo; ta surovi narod je bil usmiljenja
vreden poprej, ali zdaj? — uh, to so otroci in svoje
bojazni sužnji, pa takov ljud bi bil naš gospodar!“

„Jaz sam“ — kričal je zopet derviš, zadovoljen je
bil z učinkom svoje grožnje — „jaz sam pojdem k
sultanu in pripeljem njegove vojske vodnike, zato da
se vresničijo besede prorokove, ki pravi: in napojim
vas s krvijo vaših sovražnikov! A časna in večna ko-
rist ne mine potrpežljivega človeka!“

Popolnoma je veroval babjeverski bojazni svojih
poslušalcev, — veroval, da ne prestopijo črte, ki je bil
naredil jo v zraku, obrnil se je toraj in svobodno je
korakal k serajlu, kakor bi bil on bil njegov gospod;
spoštljivo so mu straže umikale se s pota, kdo bi se
drznil, da bi bil ustavil derviša Abdallaha korake?

„Bog daj!“ — opomnil je zopet Kazančić sam sebi
in jezno gledal za odhajajočim dervišem — „če je Ba-
jazet dobrovoljen; zapodil bode blazna, a ta abotna
čreda se promeni v trumo besnih vragov!“

„Nu, vojvoda!“ — ogovoril ga je tiho Jefrem, ki
je bil zopet pridružil se mu — „skazilo se je nam, ta
šlevasti derviš je pokazil najkrasnejšo vstajo, ki je
kedaj pogubo pretela Kriščeve vere vragu. Ta topi
ljud ni vreden ničesar, suženj je svoje strasti in svo-
jega babjeverstva; naše osvobojenje ima v nas samih
svojo korenino, to bode poslé moja vera in moje pre-
pričanje!“

„Pa moje tudi!“ — pritegnil je Kazančić — „ali
vendar ne bomo smeli zametati vseh tujih pomoči,
katere nam bode pošiljal Gospod Bog. Strpi le do
konca, meni se zdi, da zopet slišim njih milostno godbo:
ubijte ga! Oj, sveti Sava, ta vrišč mi hrmí še zmirom
po ušesih tako, kakor bi cela truma šakalov ves dan
tulila mi v uha!“

A ni bil prazen vojvodin up; zaničevali so derviša
v sultanovih sobanah, osramoten je primotavilil iz se-
rajla, strastna zlost je švigala iz njegovih oči, raztrgani
plašč je kar plapolal za njim v zraku, več, nego pol
njegovega telesa je bilo nagega, z rokama je mahal po
zraku in s hripavim glasom je kričal:

„Allah ga je pogubil pred svojim obličjem, dal ga
je njegovim sovražnikom v pesti!“

Samo eden strašljiv, ali kratek hrup je bil odgovor
tem besedam, zopet je bilo vse tiho, a ta tihota je bila
morda strašnejša od poprejšnje grožnje, strasti, skoro
blazniške, razvemale so se mu v prsih; vsakdo je iz-
buljenih oči gledal in pesti krčil o derviševih burkah,
vsakdo je žilil vrat, da bi ni besede ne bil preslišal
hude kletvine, katera je deroče valila se iz derviševih
ust na sultana.

Abdallah se je sklonil k zemlji, nabrskal je prsti
v desnico, zagnal jo je proti serajlu in vskriknil je:
„Proklet bodi, zasmehovavec prorokove vere! kakor ta
zemlja, tako naj se razprši tvoja vlada in tvoja moč,
da bodo zaničljivo teptali po njej tvoji sovražniki;
tvoje teló naj strohni na tuji zemlji, še po smrti naj
bode na zasmeh tvojim sovražnikom! Allah-il-Allah!“ —
povzdignil je glas, da je bilo čudovito, kako more iz
takih starih prsi priviti se tak prosunljiv krič — in da
niso prsi razskočile se mu — „tvojega života ure so
seštete in konec je tvojega zasmeha, s katerim skruniš
prorokove zakone, odpadnik! — Da!“ — obrnil se je
v množico, ki je njegove besede poslušala neizmerno
nestrpnost — „krivoverec je to — in odpadnik, a njegovo
bivališče je satanovo gnjezdo! srečen bode, kdor le en
kamen premakne v tem bivališči, da bi se zgrudilo in
promenilo v grehotno grobišče, s prorokom vred bode
godoval, kdor svoje orožje pobarva s krvijo grešnikovo,
ki je doslé bil sultan! Naj pogine odpadnik — ya
gaza, ya džedid!“ *) — vskriknil je in z roko mahal
po zraku, kakor bi bil rane sekal.

*) Ali smrt ali pa zmaga.